

Lovforslag nr. L 35. Fremsat den 22. oktober 1997 af skatteministeren (Carsten Koch)

Forslag

til

Lov om ændring af aktieafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og fusionskatteloven

(Lettelse af strukturtilpasninger samt aktieafgift af anpartar og konvertible obligationer)

§ 1

I lov om afgift ved overdragelse af aktier m.v. (aktieafgiftsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 718 af 1. august 1994, som ændret ved § 42 i lov nr. 1071 af 20. december 1995, foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

»§ 1. Ved salg eller bytte af danske eller udenlandske aktier, omsættelige andelsbeviser, anpartar i anpartsselskaber, investeringsforeningsbeviser og lignende værdipapirer skal der betales afgift til staten efter reglerne i denne lov.

Stk. 2. Afgiften betales også ved overdragelse af konvertible obligationer og retten til at tegne sådanne samt ved overdragelse af tegningsretter, aktieretter og interimbeviser vedrørende de i stk. 1 nævnte værdipapirer.«.

2. § 4, stk. 1, nr. 4, affattes således:

»4) når der ved fusion og omdannelse af selskaber m.v., jf. stempelovens § 53, stk. 5, overdrages og ombyttes aktier m.v.,«.

3. I § 4, stk. 1, indsættes efter nr. 4 som nye numre:

»5) når der ved spaltning af selskaber og investeringsforeninger overdrages og ombyttes aktier m.v., jf. stk. 4,

6) ved ombytning af aktier m.v., jf. stk. 5,

7) når der ved tilførsel af aktiver overdrages aktier m.v., jf. stk. 6,

8) når der overdrages aktier m.v. i boligaktieselskaber m.v., som er omfattet af § 8 i lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber, eller«.

Nr. 5 bliver herefter nr. 9.

4. I § 4 indsættes som nye stykker:

»Stk. 4. Ved spaltning forstås i denne lov den transaktion, hvorved et selskab m.v. overfører en del af eller samtlige sine aktiver og passiver til et eller flere eksisterende eller nye selskaber m.v. ved i henhold til en pro rata-regel at tildele sine deltagere aktier m.v. i de modtagende selskaber m.v. og eventuelt en kontant udligningssum på højst 10 pct. af disse værdipapirers pålydende værdi eller, når der ikke eksisterer en pålydende værdi, deres bogførte værdi.

Stk. 5. Ved ombytning af aktier forstås i denne lov den transaktion, hvorved et selskab erhverver en andel i et andet selskabs aktiekapital med den virkning, at det opnår flertallet eller samtlige af stemmerne i dette selskab, ved til gengæld for værdipapirer tilhørende selskabsdeltagerne i det andet selskab at tildele dem aktier m.v. i det første selskab og eventuelt en kontant udligningssum på højst 10 pct. af den pålydende værdi, eller, når der ikke eksisterer en pålydende værdi, af den bogførte værdi af de værdipapirer, som udleveres til gengæld herfor.

Stk. 6. Ved tilførsel af aktiver forstås i denne lov den transaktion, hvorved et selskab m.v. uden at være opløst tilfører den samlede eller en eller flere grene af sin virksomhed til et an-

det selskab m.v. mod at få tildelt aktier m.v. i det modtagende selskabs kapital. Ved en gren af en virksomhed forstås alle aktiver og passiver i en afdeling af et selskab m.v., som ud fra et organisationsmæssigt synspunkt udgør en selvstændig bedrift, dvs. en samlet enhed, der kan fungere ved hjælp af egne midler.«.

§ 2

I lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v. (aktieavancebeskatningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 749 af 13. august 1996, som ændret ved § 1 i lov nr. 1212 af 27. december 1996, § 1 i lov nr. 1219 af 27. december 1996, § 4 i lov nr. 1223 af 27. december 1996, § 1 i lov nr. 440 af 10. juni 1997 og § 1 i lov nr. 447 af 10. juni 1997 foretages følgende ændringer:

1. § 13, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Ved ombytning af aktier har aktionærerne i det erhvervede selskab adgang til beskatning efter reglerne i §§ 9 og 11 i fusionsskatteloven, når det erhvervende og det erhvervede selskab enten er omfattet af begrebet selskab i en medlemsstat i artikel 3 i direktiv 90/434/EØF, eller er selskaber, som svarer til danske aktie- eller anpartsselskaber, men som er hjemmehørende i lande udenfor EU.«.

2. I § 13, stk. 3, 2. pkt., ændres »de ombyttede

aktiers værdi« til: »den pålydende værdi eller, når der ikke eksisterer en pålydende værdi, af den bogførte værdi af de værdipapirer, som udleveres til gengæld herfor«.

§ 3

I lov om fusion, spaltning og tilførsel af aktiver m.v. (fusionsskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 954 af 5. november 1996, som ændret ved § 2 i lov nr. 1212 af 27. december 1996, foretages følgende ændring:

1. I § 15 a indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Ligningsrådet kan tillade, at lovens regler bringes i anvendelse ved spaltning af investeringsforeninger. Ligningsrådet kan fastsætte særlige vilkår for tilladelsen.«.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, § 1, nr. 1, og § 3 dog først den 1. januar 1998.

Stk. 2. § 1, nr. 2, 3 og 4 har virkning for overdragelser, der finder sted fra og med datoen for lovforslagets fremsættelse i Folketinget. § 2 har virkning for aktieombytninger, der foretages den 1. januar 1998 eller senere. § 3 har virkning for spaltninger, når spaltningsdatoen er den 1. januar 1998 eller senere.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget indeholder forslag til ændring af aktieafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og fusionsskatteoven.

Aktieafgiftsloven

Efter fusionsskatteovens regler er der mulighed for, at strukturrationaliseringer i form af fusion, spaltning og tilførsel af aktiver kan gennemføres, uden at strukturomlægningen udløser beskatning. Tilsvarende gælder for ombytning af aktier efter aktieavancebeskatningsloven. Reglerne har delvist deres baggrund i EU's direktiv om en fælles beskatningsordning ved fusion, spaltning, tilførsel af aktiver og ombytning af aktier (direktiv 90/434/EØF af 23. juli 1990), hvis implementering i 1992 medførte en udvidelse af adgangen til at foretage skattefri omstruktureringer. Baggrunden for direktivet var bl.a. et ønske om at sikre, at virksomhederne kan tilpasse sig vilkårene i det fælles marked, øge deres produktivitet og styrke deres konkurrencemæssige stilling internationalt.

Ifølge aktieafgiftsloven er der kun afgiftsfritagelse for beholdninger af aktier m.v., der overdrages ved fusioner og omdannelser af selskaber. Der skal således betales afgift af de beholdninger af aktier m.v., der overdrages i forbindelse med spaltninger og tilførsel af aktiver.

Desuden skal deltagerne i selskaber m.v. betale afgift af de aktier, der ombyttes i forbindelse med fusion, spaltning og ombytning af aktier.

Med henblik på yderligere at lette ovennævnte strukturrationaliseringer foreslår regeringen en modernisering af aktieafgiftsloven, således at aktier m.v., der overdrages og ombyttes i forbindelse med fusion, spaltning, tilførsel af aktiver og ombytning af aktier, fritages for afgift. Fritagelsen foreslås at omfatte såvel skattefri strukturrationaliseringer som strukturrationaliseringer, der kunne gennemføres skattefrit, men vælges at blive gennemført som skattepligtige transaktioner.

Samtidig foreslås det at udvide afgiftsplikten til konvertible obligationer og anparter i anpartsselska-

ber, således at disse ligestilles med aktier afgiftsmæssigt.

Konvertible obligationer er obligationer udstedt af et aktie- eller anpartsselskab, hvor obligationsejeren har ret til at ombytte obligationen med aktier eller anparter i selskabet på nærmere fastsatte vilkår. En konvertibel obligation indeholder således både en pengefordring og en ret til at tegne aktier og er i aktieavancebeskatningsloven ligestillet med aktier. De konvertible obligationer bør derfor også være omfattet af aktieafgiftsloven, der lægger afgift på tegningsretter m.v.

Den gældende undtagelse for anparter medfører bl.a., at det ved salg af unoterede aktier i et aktieselskab er muligt at undgå aktieafgiften ved at omdanne aktieselskabet til et anpartsselskab, før salget foretages, for derefter at omdanne til et aktieselskab igen. Omkostningen ved at omdanne til et anpartsselskab kan i mange tilfælde være relativt lille i forhold til aktieafgiften. Herudover anvendes afgiftsfritagelsen for anparter til at omgå stempelafgift ved salg af ejendomme ved at »indkapsle« en ejendom i et anpartsselskab, således at det er anparterne, der sælges og ikke ejendommen. Forslaget vil fjerne disse muligheder for forvriddinger.

Aktieavancebeskatningsloven

Lovforslaget indeholder to forslag til justering af reglerne for succession ved ombytning af aktier i et selskab med aktier i et andet selskab. Formålet er dels at sidestille aktier i selskaber i lande uden for EU med aktier i selskaber i lande inden for EU (herunder Danmark) i relation til reglerne om succession ved aktieombytning og dels at sikre, at den tilladte konstante udligningssum beregnes på samme måde, uanset hvilken af de to ombytningsmuligheder i aktieavancebeskatningsloven, der anvendes.

Ved succession forstås, at ombytningen ikke udløser beskatning hos aktionærerne, og at de modtagne aktier anses for anskaffet på samme tidspunkt, til samme anskaffelsessum og i samme hensigt, som de ombyttede aktier.

1. Sidestillelse af aktier i selskaber i tredjelande med aktier i selskaber i EU

Aktieavancebeskatningslovens § 13 indeholder regler om, at aktieombytning kan ske med succession i følgende to tilfælde:

For det første når såvel det erhvervede som det erhvervende selskab er selskaber i en medlemsstat efter EU's fusionsdirektiv, og det erhvervende selskab ved aktieombytningen opnår at besidde flertallet af stemmerne i det erhvervede selskab. De nærmere regler herom findes i aktieavancebeskatningslovens § 13, stk. 1 og 2. Begrundelsen for afgrænsningen til selskaber i EU er, at reglerne inkorporerer EU's fusionsdirektiv (90/434/EØF) i dansk ret, og dette direktiv omhandler alene selskaber i EU-lande.

For det andet når det erhvervende selskab ved aktieombytningen opnår at besidde alle aktierne i det erhvervede selskab. I dette andet tilfælde er det intet krav, at selskaberne er hjemmehørende i EU. De nærmere regler herom findes i aktieavancebeskatningslovens § 13, stk. 3.

Virkningen af de gældende regler er således, at hvis såvel det erhvervede som det erhvervende selskab er hjemmehørende i EU, kan der gives tilladelse til aktieombytning med succession, hvis blot det erhvervende selskab ved ombytningen opnår at besidde flertallet af stemmerne i det erhvervede selskab. Hvis et af selskaberne er hjemmehørende uden for EU, kan tilladelse til succession imidlertid kun gives, hvis det erhvervende selskab opnår at besidde samtlige aktier i det erhvervede selskab efter ombytningen.

Dette foreslås ændret således, at der også kan gives tilladelse til succession ved ombytning af aktier, hvor enten det erhvervede eller det erhvervende selskab eller begge selskaber er hjemmehørende uden for EU, og hvor det erhvervende selskab ved ombytningen opnår at besidde flertallet af stemmerne i det erhvervede selskab, men ikke alle aktierne i dette selskab.

Reglen om succession ved ombytninger, hvor det erhvervende selskab opnår at besidde alle aktierne i det erhvervede selskab, foreslås opretholdt ved siden af de foreslåede regler. Dette begrundes med, at disse regler kan anvendes, hvis der efter en ombytning, hvor det erhvervende selskab har opnået en besiddelse af flertallet af stemmerne, foretages en ny ombytning, hvor det erhvervende selskab erhverver resten af aktierne.

Reglerne i § 13, stk. 1 og 2, om ombytninger, hvor det erhvervende selskab opnår at besidde flertallet af stemmerne i det erhvervede selskab, omfatter som sagt kun de tilfælde, hvor det erhvervede og det erhvervende selskab begge er selskaber i EU-lande. Efter fusionsdirektivet omfatter disse regler, når der er tale om danske selskaber, alene aktie- og anpartssel-

skaber. Det foreslås derfor, at der må stilles krav om, at de selskaber uden for EU, som foreslås omfattet af bestemmelsen, skal svare til danske aktie- eller anpartsselskaber.

2. Harmonisering af beregningen af den maksimale kontante udligningssum

Ved aktieombytningerne er udgangspunktet, at der alene kan gives tilladelse til succession, hvis de ombytende aktionærer alene modtager aktier i det erhvervende selskab som vederlag for aktierne i det erhvervede selskab. Dog kan der udbetales en mindre kontant udligningssum.

Ved aktieombytninger efter aktieavancebeskatningslovens § 13, stk. 1 og 2, (ombytninger, hvor det erhvervende selskab ved ombytningen opnår at besidde flertallet af stemmerne i det erhvervede selskab), kan den kontante udligningssum udgøre maksimalt 10 pct. af de udleverede aktiers pålydende værdi, eller disse aktiers bogførte værdi, hvis der ikke findes en pålydende værdi.

Ved aktieombytninger efter aktieavancebeskatningsloven § 13, stk. 3, (ombytninger, hvor det erhvervende selskab opnår at besidde alle aktierne i det erhvervede selskab), kan den kontante udligningssum maksimalt udgøre 10 pct. af de ombyttede aktiers kursværdi.

Reglerne i stk. 3 kan anvendes som supplement til reglerne i stk. 1, idet en ombytning kan ske i to omgange. Ved første ombytning opnår det erhvervende selskab at besidde flertallet af stemmerne i det erhvervede selskab. Ved anden ombytning erhverves resten af aktierne. Det er derfor hensigtsmæssigt, at den maksimale kontante udligningssum beregnes på samme måde i de to regler.

Beregningsmåden ved ombytninger efter stk. 1 og 2 følger EU's fusionsdirektiv. Det er dermed ikke muligt at ændre på denne beregningsmåde. Derfor foreslås det, at denne beregningsmåde overføres til stk. 3.

Dette indebærer, at det er en forudsætning for tilladelse til succession ved alle aktieombytninger, at den kontante udligningssum ikke overstiger 10 pct. af de udleverede aktiers pålydende værdi eller disse aktiers bogførte værdi, hvis der ikke findes en pålydende værdi. Ved beregningen ses der på aktieombytningen under ét. En enkelt aktionær kan således godt modtage en kontant udligningssum på mere end 10 pct., hvis blot andre aktionærer modtager mindre end 10 pct., således at der samlet ikke udbetales kontante udligningssummer på mere end 10 pct. Den tidligere opfattelse, hvorefter den kontante udligningssum skulle fordeles ligeligt mellem aktionærerne, er ikke længere gældende, jf. TFS 97, 229.

Fusionskatteloven

Lovforslaget har til formål at lette omdannelsen af virksomheder ved at imødekomme et ønske fra Investeringsforeningsrådet om, at investeringsforeninger får adgang til at anvende fusionskattelovens regler om succession ved spaltning.

Dette sker ved i fusionskatteloven at indsætte en bestemmelse om, at Ligningsrådet kan tillade, at lovens regler bringes i anvendelse ved spaltning af investeringsforeninger.

Bestemmelsen svarer til fusionskattelovens § 14, stk. 2, der giver Ligningsrådet mulighed for at tillade, at lovens regler bringes i anvendelse ved fusion af investeringsforeninger.

*Administrative konsekvenser**Aktieafgiftsloven*

Forslaget skønnes ikke at medføre nævneværdige administrative konsekvenser.

Aktieavancebeskatningsloven

Forslaget skønnes at medføre et årligt merarbejde i Told & Skat på 1-2 årsværk og et tilsvarende merarbejde i kommunerne som følge af en stigning i antallet af godkendelsessager. Herudover skønnes forslaget ikke at medføre nævneværdige administrative konsekvenser.

Fusionskatteloven

Ifølge forslaget skal investeringsforeningerne indhente tilladelse fra Ligningsrådet til at anvende fusionskattelovens regler om spaltning. Antallet af sager må imidlertid forventes at blive meget begrænset. Forslaget vil således ikke få administrative konsekvenser af betydning.

*Provenumæssige konsekvenser**Aktieafgiftsloven*

Det samlede aktieafgiftsprovenu skønnes i 1997 og 1998 til 550 mill. kr.

Der foreligger ikke oplysninger om aktieafgiftsprovenuets sammensætning på kilder, således at der ikke er holdepunkter for et skøn over forslagets provenubevægelser. Gennemførelse af de foreslåede afgiftsfratagelser for beholdninger af aktier m.v., der overdrages som led i spaltning af selskaber og af fratagelsen af ombytningen af aktionærernes aktier i forbindelse med fusioner, spaltning m.v., vil medføre et provenutab. Det vil dels komme i form af bortfald af aktieafgift fra omstruktureringer, der ville blive gennemført efter den gældende lovgivning, dels fra

aktieoverdragelser, der i medfør af forslaget sker som afgiftsfrie spaltninger, aktieombytninger m.v.

På den anden side vil den foreslåede udvidelse af afgiftsplikten til også at omfatte handel med anparter og konvertible obligationer indebære et merprovenu.

Samlet skønnes det med stor usikkerhed, at der kan blive tale om et nettoprovenutab på måske 25 mill. kr. årligt fra og med finansåret 1998.

Aktieavancebeskatningsloven

Forslagets udvidede adgang til anvendelse af succession vil medføre en udskydelse af beskatningen, og ved ombytning inden for de første 3 års ejertid vil forslaget for personlige aktionærer kunne indebære en lempeligere aktieindkomstbeskatning og for selskabsaktionærer eventuelt bortfald af beskatningen. Der foreligger ikke statistiske oplysninger, der gør det muligt at skønne over provenutabet, men det vurderes at være af begrænset størrelse, muligvis i størrelsesordenen 10 mill. kr. årligt.

Fusionskatteloven

Forslaget om, at der kan gives tilladelse til, at fusionskattelovens regler bringes i anvendelse ved spaltning af investeringsforeninger, skønnes ikke at have nævneværdige provenumæssige konsekvenser, da adgangen til succession må antages at være en forudsætning for, at afdelinger i investeringsforeninger vil blive spaltet.

*Erhvervsøkonomiske konsekvenser**Aktieafgiftsloven*

Forslaget medfører en økonomisk lettelse af de strukturrationaliseringer, der er forbundet med fusion, spaltning, tilførsel af aktiver og ombytning af aktier, hvilket vil have positive konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget udvider desuden afgiftsplikten til anparter i anpartsselskaber og konvertible obligationer, hvilket medfører en forøgelse af omkostningen ved at handle med de nævnte værdipapirer. Ændringen antages dog ikke at påvirke omsætningen af de pågældende værdipapirer væsentligt.

Aktieavancebeskatningsloven

Forslaget medfører forøgede muligheder for aktieombytning med succession, når der er involveret selskaber uden for EU. Dette medfører en forbedring af mulighederne for opbygning og justering af koncernstrukturer. Forslaget må dermed antages at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Fusionsskatteloven

Forslaget fremsættes på baggrund af et ønske fra investeringsforeningerne om at få adgang til at anvende fusionsskattelovens regler om spaltning og vil gøre omdannelse og omstruktureringer af sådanne foreninger lettere.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

*EU-retlige aspekter**Aktieafgiftsloven*

Der vurderes ikke at være EU-retlige aspekter forbundet med forslaget.

Aktieavancebeskatningsloven

Ved forslaget udvides anvendelsesområdet for de regler om aktieombytning, som indførtes for at inkorporere fusionsdirektivet i dansk ret, således at reglerne også kommer til at omfatte aktier i selskaber i tredjelande. En sådan udvidelse er ikke i strid med fusionsdirektivet.

Fusionsskatteloven

Forslaget skønnes ikke at indeholde EU-retlige aspekter.

*Bemærkninger til de enkelte bestemmelser**Til § 1**Til nr. 1*

Det foreslås at udvide afgiftsgrundlaget til at omfatte anpart i anpartsselskaber og konvertible obligationer, således at disse ligestilles med aktier afgiftsmæssigt.

Til nr. 2

Efter de gældende regler skal deltagerne i selskaber m.v. betale aktieafgift i forbindelse med en fusion, når deres aktier m.v. i det indskydende (ophørende) selskab ombyttes med aktier i det modtagende selskab. Det foreslås, at ombytningen af aktier m.v. ved en fusion fritages for afgift. For så vidt angår aktiebeholdninger, der overdrages i forbindelse med fusion og omdannelse af selskaber m.v., medfører forslaget ingen ændringer.

Til nr. 3 og 4

Det foreslås, at der gives afgiftsfritagelse for beholdninger af aktier m.v., som overdrages fra det ind-

skydende selskab m.v. til et eller flere af de modtagende selskaber m.v. i forbindelse med spaltning og tilførsel af aktiver.

Spaltning og tilførsel af aktiver er defineret i forslagens nr. 4. Definitionerne svarer til definitionerne af spaltning og tilførsel af aktiver i fusionsskatteloven. Med definitionen af spaltning foreslås der derfor fritagelse ved såvel fuldstændig spaltning som ved delvis spaltning, dvs. når det indskydende selskab m.v. fortsætter. Anpartsselskaber er principielt omfattet af bestemmelsen, selv om transaktionen endnu ikke er mulig efter selskabslovgivningen. Det er ikke en forudsætning for afgiftsfritagelsen, at transaktionen gennemføres som en skattefri spaltning m.v.

Svarende til forslaget vedrørende fusion under nr. 2 foreslås det desuden, at aktier m.v., der tilhører deltagerne i det indskydende (ophørende) selskab m.v., og som ved en spaltning ombyttes med aktier m.v. i de modtagende selskaber m.v., fritages for afgift. Desuden foreslås det, at aktier m.v. tilhørende deltagerne i det erhvervede selskab m.v., og som ved ombytning af aktier ombyttes med aktier i det erhvervende selskab m.v., fritages for afgift.

Ombytning af aktier er som de øvrige transaktioner defineret i forslagens nr. 4. Definitionen svarer til definitionen i aktieavancebeskatningsloven.

Det foreslås endvidere, at aktier m.v. i boligaktieselskaber m.v. omfattet af § 8 i lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber fritages for afgift. Aktier m.v. i disse selskaber er kendetegnet ved, at der til aktien m.v. er knyttet en brugsret til en beboelseslejlighed i selskabets ejendom. Ved at fritage disse aktier m.v. opnås der en afgiftsmæssig ligestilling med andelsbeviser i andelsboligforeninger.

*Til § 2**Til nr. 1*

Det foreslås at adgangen til at meddele tilladelse til succession ved ombytning af aktier, hvor det erhvervende selskab opnår at besidde flertallet af stemmerne i det erhvervede selskab, udvides fra alene at gælde, når begge selskaber er selskaber i EU-lande til også at gælde, når et af selskaberne eller begge selskaber er hjemmehørende udenfor EU og er aktie- eller anpartsselskabslignende selskaber.

Afgørelsen af, om der er tale om et aktie- eller anpartsselskabslignende selskab træffes i forbindelse med behandlingen af ansøgningen om meddelelse af tilladelse til succession ved ombytning af aktier. Det er i denne forbindelse ansøgeren, der gennem forelæggelse af oplysninger om selskabet og om de regler, selskabet er undergivet, skal kunne dokumentere, at

der er tale om et selskab, som svarer til et dansk aktie- eller anpartsselskab.

Ved afgørelsen lægges der særligt vægt på følgende: Der skal være tale om et erhvervsdrivende selskab med en fast indskudskapital, i hvilket ingen af deltagerne hæfter personligt for selskabets forpligtelser, men hvor hæftelsen er begrænset til den af deltagerne indskudte kapital og selskabets øvrige formue, og som er undergivet en retlig regulering. Dog kan der også lægges vægt på andre momenter. Mindre væsentlige fravigelser i forhold til danske aktie- og anpartsselskaber bevirker dog ikke, at tilladelse til succession vil være udelukket.

Til nr. 2

Det foreslås, at reglerne om beregning af den maksimale kontante udligningssum i aktieavancebeskatningslovens § 13, stk. 3, harmoniseres med reglerne i samme bestemmelses stk. 2.

Den maksimale kontante udligningssum udgøres dermed 10 pct. af den pålydende værdi af de udleverede aktier eller den bogførte værdi af disse aktier, hvis der ikke findes nogen pålydende værdi. Ved beregningen ses aktieombytningen under ét. Enkelte aktionærer kan således - uden herved at blive forhindret i at succedere - godt tildeles en kontant udligningssum på mere end 10 pct. af de udleverede aktiers pålydende værdi, blot der samlet set ikke udbetales kontante udligningssummer, som overstiger 10 pct. af den pålydende værdi af samtlige de udleverede aktier. Overstiger de samlede kontante udligningssummer 10 pct. af den pålydende værdi af samtlige udleverede aktier, kan der ikke meddeles tilladelse til succession, hverken for de aktionærer, der modtager de høje kontante udligningssummer, eller for de øvrige aktionærer, som deltager i ombytningen.

Det bemærkes, at efter fusionsskattelovens § 9 anses en til de kontante udligningssummer svarende andel af de ombyttede aktier for afstået ved ombytningen. Ombyttes således f.eks. aktier med en pålydende værdi på 500.000 kr. og en kursværdi på 1 mill. kr., og udbetales der en udligningssum på 50.000 kr., anses aktier med en kursværdi på 50.000 kr. og dermed en pålydende værdi på 25.000 kr. for afstået ved ombytningen. Der succederes dermed kun, for så vidt angår de resterende aktier med en kursværdi på 950.000 kr. og en pålydende værdi på 475.000 kr.

Til § 3

Det foreslås, at der i fusionsskattelovens § 15 a som stk. 4 indsættes en bestemmelse om, at Ligningsrådet kan tillade, at lovens regler bringes i anvendelse ved

spaltning af investeringsforeninger. Ligningsrådet kan fastsætte særlige vilkår for tilladelsen.

Lov nr. 476 af 10. juni 1997 om investeringsforeninger og specialforeninger indeholder i § 58, stk. 1, en bestemmelse om, at en beslutning om fusion af to eller flere foreninger eller to eller flere afdelinger af samme forening samt beslutning om spaltning af en forening eller en afdeling heraf ikke er gyldig, før Finanstilsynet har givet tilladelse til fusionen eller spaltningen. I § 58, stk. 2, anføres det, at aktieselskabslovens regler om fusion og spaltning med de fornødne tilføjelser finder anvendelse på investeringsforeninger og afdelinger heraf. § 58 lovfæster hidtidig praksis.

Ifølge fusionsskattelovens § 14, stk. 2, kan Ligningsrådet tillade, at fusionsskattelovens regler bringes i anvendelse ved fusion af investeringsforeninger. Ligningsrådet kan fastsætte særlige vilkår for tilladelsen. Der er ikke hjemmel til at lade investeringsforeningerne anvende lovens regler om succession ved spaltning.

De selskaber, der efter fusionsskattelovens § 15 a, stk. 1, kan opnå tilladelse til at anvende lovens regler om spaltning, er selskaber, der er omfattet af begrebet selskab i en medlemsstat i fusionsdirektivets artikel 3. For Danmarks vedkommende vil det sige aktie- og anpartsselskaber. Der er dog ikke indført selskabsretlige regler for spaltning af anpartsselskaber.

Investeringsforeningsrådet har i forbindelse med lovfæstelsen af den selskabsretlige adgang til spaltning af investeringsforeninger udtrykt ønske om, at investeringsforeningerne også skal kunne anvende fusionsskattelovens regler om spaltning.

Det fremgår af bemærkningerne til § 58 i lov om investeringsforeninger og specialforeninger, at spaltning typisk vil foregå ved, at foreningens enkelte afdelinger bliver selvstændige investeringsforeninger eller overgår til en anden forening. En forening, der ikke er opdelt i afdelinger, eller en enkelt afdeling, kan dog også spaltes.

For investeringsforeninger, der er opdelt i afdelinger med hver deres særskilte formue, bedømmes skattepligten for hver afdeling for sig, og en udskillelse af disse afdelinger uden omfordeling af medlemmerne vil ikke have skattemæssige konsekvenser for foreningen eller medlemmerne.

En spaltning, hvorved den enkelte afdeling opdeles, vil imidlertid indebære, at der skal ske afståelsesbeskatning, medmindre der indføres hjemmel til, at fusionsskattelovens regler om succession kan bringes i anvendelse ved spaltning af investeringsforeninger.

Ved spaltning forstås i henhold til fusionsskattelovens § 15 a, stk. 2, den transaktion, hvorved et selskab overfører en del af eller samtlige sine aktiver eller

F. t. l. vedr. aktieafgiftsloven m.v.

passiver til et eller flere eksisterende eller nye selskaber ved i henhold til en pro rata-regel at tildele sine selskabsdeltagere aktier eller anparter i det eller de modtagende selskaber og eventuelt en kontant udligningssum på højst 10 pct. af disse værdipapirers pålydende værdi eller, når der ikke eksisterer en pålydende værdi, deres bogførte værdi.

For en investeringsforening vil det sige, at den overfører sine aktiver og passiver til eksempelvis to nye foreninger, og at medlemmerne tildeles beviser i begge disse afdelinger samt eventuelt en kontant udligningssum på højst 10 pct. af investeringsbevisernes værdi. Fordelingen af beviser og den kontante udligningssum skal ske i henhold til en pro rata-regel, således at det indbyrdes forhold mellem medlemmerne i afdelingerne svarer til det oprindelige forhold.

Spaltning efter fusionsskattelovens regler vil således ikke give adgang til at omgruppere medlemmerne. Det er nødvendigt, at medlemmerne tildeles beviser i begge afdelinger efter en pro rata-regel, for at man kan tale om succession for deres vedkommende.

En imødekomme af investeringsforeningernes ønske foreslås gennemført ved i fusionsskatteloven at indsætte en bestemmelse om spaltning af investeringsforeninger svarende til lovens § 14, stk. 2, om fusion. Spaltning under anvendelse af fusionsskattelovens regler vil kræve tilladelse fra Ligningsrådet. Ligningsrådet vil kunne fastsætte særlige vilkår for tilladelsen.

Det er i den almindelige regel i fusionsskattelovens § 15 a, stk. 1, ligeledes fastsat, at det er en betingelse for anvendelse af fusionsskattelovens regler om spaltning, at der er opnået tilladelse hertil fra Ligningsrådet. Ifølge Ligningsrådets hidtidige praksis har spaltningsreglerne ikke kunnet anvendes til at gennemføre interesseopdelinger af selskaber med skattemæssig succession.

Ligningsrådet har således i forbindelse med tilladelser til spaltning af aktieselskaber i visse situationer fastsat vilkår om, at de i forbindelse med spaltningen modtagne aktier eller anparter ikke inden for en periode på 3 år må afhændes således, at der sker en forrykkelse af det indbyrdes ejerforhold, eller således, at det medfører, at kontantvederlæggelsen overstiger 10 pct. af pålydende værdi af de modtagne aktier eller anparter. Til grund herfor ligger bl.a. en erklæring fra Rådet og Kommissionen i et rådsprotokollat til fusionsdirektivets artikel 11, stk. 1, om, at en medlemsstat kan fravige fusionsdirektivet, hvis for eksempel en spaltning medfører, at det spaltede selskab opdeles mellem dets aktionærer, samt fusionsskattelovens § 2, hvoraf det fremgår, at den kontante udligningssum højst må være på 10 pct. af de modtagne værdipapirers pålydende værdi.

For så vidt angår investeringsforeninger gør der sig det særlige forhold gældende, at medlemmerne til hver en tid kan kræve sig indløst. Denne indløsningsret fremgår af § 1 i lov om investeringsforeninger og specialforeninger og er implementeret i henhold til investeringsforeningsdirektivet.

På baggrund heraf, og da omstændighederne omkring spaltning af en investeringsforening, som typisk har mange medlemmer, ikke kan sammenlignes med en situation, hvor nogle få aktionærer vil opdele et selskab mellem sig, vil der ikke være grundlag for i samme omfang at opstille vilkår om, at der ikke inden for en vis periode efter spaltningen må ske kontant indløsning af medlemmerne.

En spaltning kan efter fusionsskattelovens § 15 a, stk. 2, gennemføres, uden at det indskydende selskab ophører. I så fald skal de aktiver og passiver, der overføres til det modtagende selskab eller til hvert af de modtagende selskaber, ifølge § 15 a, stk. 3, udgøre en gren af en virksomhed, jf. reglen vedrørende tilførsel af aktiver i § 15 c, stk. 2. Det er imidlertid vanskeligt at forestille sig, at der i de enkelte afdelinger af en investeringsforening kan findes organisationsmæssige grenopdelinger, således at en spaltning kan gennemføres, uden at den indskydende afdeling ophører. Afgørelsen heraf må dog bero på de konkrete omstændigheder, som vil blive vurderet i anledning af en eventuel ansøgning om spaltning.

Den skattemæssige definition af investeringsforeninger er ikke knyttet til lov om investeringsforeninger. Specialforeninger vil således som hovedregel være omfattet af begrebet investeringsforeninger, når dette er anvendt i skattelovgivning. Ifølge gældende praksis på skatteområdet bliver foreninger med meget få medlemmer imidlertid ikke betragtet som selvstændige skattesubjekter, hvilket kan få betydning for specialforeninger med få medlemmer.

Der sondres mellem kontoførende investeringsforeninger og bevisudstedende foreninger, ligesom der i relation til de bevisudstedende foreninger sondres mellem de akkumulerende og udloddende foreninger. En udloddende forening er ikke undergivet beskatning. Beskatningen af de udloddede udbytter sker derimod hos foreningens medlemmer efter transparensprincippet, der betyder, at beskatningen i stor udstrækning sker, som om medlemmet selv havde foretaget en direkte investering i det pågældende værdipapir. De akkumulerende foreninger betaler selskabsskat, og udloddninger fra disse foreninger beskattes hos medlemmerne som aktieudbytte. For så vidt angår de kontoførende foreninger, som skattemæssigt er undergivet lov om beskatning af medlemmer af investeringsforeninger, sker beskatningen direkte hos det enkelte medlem.

En overgang fra akkumulerende til udloddende investeringsforening er ensbetydende med en overgang til beskætning efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, som medfører ophørsbeskatning efter selskabsskattelovens § 5, stk. 4, jf. stk. 1.

Skal en investeringsforening kunne opnå tilladelse til, at fusionsskattelovens regler bringes i anvendelse ved spaltning af foreningen, er det således en forudsætning, at den skattemæssige status opretholdes i forbindelse med spaltningen, dvs. at de modtagende foreninger har samme skattemæssige status som den opøehende.

Ligningsrådet kan endvidere konkret fastsætte vilkår, hvis spaltningen lægger op til gennemførelse af dispositioner, der ikke er i overensstemmelse med de almindelige principper i fusionsskatteloven, jf. TFS 1990, 332, hvor Ligningsrådet, som vilkår for at tillade skattefri fusion af to udloddende afdelinger af investeringsforeninger, fastsatte, at den indskydende afdelings negative udlodningskonto ikke anvendtes til modregning i den modtagende afdelings fremtidige udlodninger.

Til § 4

Aktieafgiftsloven

I følge aktieafgiftslovens § 2, stk. 1, indtræder afgiftspligten på tidspunktet for aftalen om overdragelse af aktier m.v. I forbindelse med f.eks. fusioner og spaltninger finder overdragelsen af aktier m.v. således sted på tidspunktet for vedtagelsen af fusionen eller spaltningen på selskabernes generalforsamlinger. Eftersom de foreslåede ændringer vedrørende strukturrationaliseringer vil indebære en lettelse for virksomhederne, må det forudses, at de vil udskyde beslutningen om en rationalisering, indtil ændringerne får virkning, hvilket ikke forekommer hensigtsmæssigt. Det foreslås derfor, at disse ændringer får virkning for overdragelser, der finder sted fra og med datoen for lovforslagets fremsættelse i Folketinget. Til-

svarende foreslås for overdragelser af boligaktier m.v.

Aktieavancebeskatningsloven

Det foreslås, at ændringerne af reglerne for aktieombytning med succession træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, og at reglerne får virkning for aktieombytninger, der foretages den 1. januar 1998 eller senere.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse, at tilladelserne efter de nye regler kun vil kunne gives til aktieombytninger, der foretages på denne dato eller senere. Det vil sige, at aktieombytningen skal være vedtaget på en generalforsamling, der er afholdt på denne dato eller senere.

Fusionsskatteloven

Det foreslås, at bestemmelsen om, at Ligningsrådet kan tillade, at fusionsskattelovens regler bringes i anvendelse ved spaltning af investeringsforeninger træder i kraft den 1. januar 1998, hvilket er samtidig med lov nr. 476 af 10. juni 1997 om investeringsforeninger og specialforeninger, der indeholder de selskabsretlige regler for spaltning af investeringsforeninger. Det foreslås at præcisere, at bestemmelsen får virkning for spaltninger, når spaltningsdatoen er den 1. januar 1998 eller senere. Ifølge fusionsskattelovens § 15 b, jf. § 5, er det en betingelse for anvendelse af reglerne i fusionsskatteloven, at spaltningsdatoen er sammenfaldende med skæringsdatoen for det modtagende selskabs regnskabsår. Da det følger af § 36 i lov om investeringsforeninger og specialforeninger, at regnskabsåret er kalenderåret, og da genpart af spaltningsdokumenterne senest skal indsendes til Told- og Skattestyrelsen 6 måneder efter spaltningsdatoen, kan der ikke blive tale om at gennemføre spaltninger af investeringsforeninger med en spaltningsdato, der ligger før den 1. januar 1998.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om afgift ved overdragelse af aktier m.v. (aktieafgiftsloven), jf. lovekendtgørelse nr. 718 af 1. august 1994, som ændret ved § 42 i lov nr. 1071 af 20. december 1995, foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

»§ 1. Ved salg eller bytte af danske eller udenlandske aktier, omsættelige andelsbeviser, anpartar i anpartsselskaber, investeringsforeningsbeviser og lignende værdipapirer skal der betales afgift til staten efter reglerne i denne lov.

Stk. 2. Afgiften betales også ved overdragelse af konvertible obligationer og retten til at tegne sådanne samt ved overdragelse af tegningsretter, aktieretter og interimbeviser vedrørende de i stk. 1 nævnte værdipapirer.«

§ 1. Ved salg eller bytte af danske eller udenlandske aktier, omsættelige andelsbeviser, investeringsforeningsbeviser og lignende værdipapirer skal der betales afgift til staten efter reglerne i denne lov.

Stk. 2. Afgiften betales også ved overdragelse af tegningsretter, aktieretter og interimbeviser vedrørende de i stk. 1 nævnte værdipapirer.

2. § 4, stk. 1, nr. 4, affattes således:

»4) når der ved fusion og omdannelse af selskaber m.v., jf. stempelovens § 53, stk. 5, overdrages og ombyttes aktier m.v.,«

3. I § 4, stk. 1, indsættes efter nr. 4 som nye numre:

- »5) når der ved spaltning af selskaber og investeringsforeninger overdrages og ombyttes aktier m.v., jf. stk. 4,
 - 6) ved ombytning af aktier m.v., jf. stk. 5,
 - 7) når der ved tilførsel af aktiver overdrages aktier m.v., jf. stk. 6,
 - 8) når der overdrages aktier m.v. i boligaktieselskaber m.v., som er omfattet af § 8 i lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber, eller«.
- Nr. 5 bliver herefter nr. 9.

4. I § 4 indsættes som nye stykker:

»Stk. 4. Ved spaltning forstås i denne lov den transaktion, hvorved et selskab m.v. overfører en del af eller samtlige sine aktiver og passiver til et eller flere eksisterende eller nye selskaber m.v. ved i henhold til en pro rata-regel at tildele sine deltagere aktier m.v. i de modtagende selskaber m.v. og eventuelt en kontant udligningssum på højst 10 pct. af disse værdipapirers pålydende værdi eller, når der ikke eksisterer en pålydende værdi, deres bogførte værdi.

Stk. 5. Ved ombytning af aktier forstås i denne lov den transaktion, hvorved et selskab erhverver en andel i et andet selskabsaktiekapital med den virkning, at det opnår flertallet eller samtlige af stemmerne i dette selskab, ved til gengæld for værdipapirer tilhørende selskabsdeltagerne i det andet selskab at tildele dem aktier m.v. i det første selskab og eventuelt en kontant udligningssum på højst 10 pct. af den pålydende værdi, eller, når der ikke eksisterer en pålydende værdi, af den bogførte værdi af de værdipapirer, som udleveres til gengæld herfor.

Stk. 6. Ved tilførsel af aktiver forstås i denne lov den transaktion, hvorved et selskab m.v. uden at være opløst tilfører den samlede eller en eller flere grene af sin virksomhed til et an-

det selskab m.v. mod at få tildelt aktier m.v. i det modtagende selskabs kapital. Ved en gren af en virksomhed forstås alle aktiver og passiver i en afdeling af et selskab m.v., som ud fra et organisationsmæssigt synspunkt udgør en selvstændig bedrift, dvs. en samlet enhed, der kan fungere ved hjælp af egne midler.«.

§ 4. Afgift betales ikke

1)-3) - - -

- 4) når der ved sammenslutning og omdannelse af selskaber m.v., jf. stempelovens § 53, stk. 5, overdrages aktier m.v., eller
- 5) når en her i landet hjemmehørende part køber aktier m.v. af en i udlandet hjemmehørende part.

Stk. 2-3. - - -

§ 2

I lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v. (aktieavancebeskatningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 749 af 13. august 1996, som ændret ved § 1 i lov nr. 1212 af 27. december 1996, § 1 i lov nr. 1219 af 27. december 1996, § 4 i lov nr. 1223 af 27. december 1996, § 1 i lov nr. 440 af 10. juni 1997 og § 1 i lov nr. 447 af 10. juni 1997 foretages følgende ændringer:

1. § 13, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Ved ombytning af aktier har aktionærerne i det erhvervede selskab adgang til beskatning efter reglerne i §§ 9 og 11 i fusionsskatteloven, når det erhvervende og det erhvervede selskab enten er omfattet af begrebet selskab i en medlemsstat i artikel 3 i direktiv 90/434/EØF, eller er selskaber, som svarer til danske aktie- eller anpartsselskaber, men som er hjemmehørende i lande udenfor EU.«.

2. I § 13, stk. 3, 2. pkt., ændres »de ombyttede aktiers værdi« til: »den pålydende værdi eller, når der ikke eksisterer en pålydende værdi, af den bogførte værdi af de værdipapirer, som udleveres til gengæld herfor«.

§ 13. Ved ombytning af aktier har aktionærerne i det erhvervede selskab adgang til beskatning efter reglerne i §§ 9 og 11 i fusionsskatteloven, når såvel det erhvervende som det erhvervede selskab er omfattet af begrebet selskab i en medlemsstat i artikel 3 i direktiv 90/434/EØF. Som fusionsdato anses i denne sammenhæng datoen for aktieombytningen.

Det er en betingelse, at aktieombytningen gennemføres inden for en periode på højst 6 måneder regnet fra den første ombytningsdag. Det er endvidere en betingelse, at der er opnået tilladelse hertil fra Ligningsrådet. Ligningsrådet kan fastsætte særlige vilkår for tilladelsen.

Stk. 2. - - -

Stk. 3. Ligningsrådet kan tillade, at der ikke sker beskatning efter § 4 i tilfælde, hvor et selskab erhverver hele aktiekapitalen i et andet selskab, eller hvor et selskab, der i forvejen ejer aktier i et andet selskab, erhverver resten af aktiekapitalen i det andet selskab. Det er en betingelse, at aktionærerne i det andet selskab som vederlag alene modtager aktier i det første selskab og eventuelt en kontant udligningssum på højst 10 pct. af de ombyttede aktiers værdi. Tilladelse gives kun under særlige omstændigheder, hvis det erhvervende selskab har foretaget opkøb af aktier i det erhvervede selskab i det indkomstår, hvori selskabet erhverver resten af aktiekapitalen, eller i de 4 forudgående indkomstår. Fusionsskattelovens §§ 9-11 finder tilsvarende anvendelse. Ligningsrådet kan under tilsvarende betingelser tillade, at der i disse tilfælde ikke sker beskatning efter §§ 2-3.

§ 3

I lov om fusion, spaltning og tilførsel af aktiver m.v. (fusionsskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 954 af 5. november 1996, som ændret ved § 2 i lov nr. 1212 af 27. december 1996, foretages følgende ændring:

1. I § 15 a indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Ligningsrådet kan tillade, at lovens regler bringes i anvendelse ved spaltning af investeringsforeninger. Ligningsrådet kan fastsætte særlige vilkår for tilladelsen.«.

§ 15 a. Ved spaltning af et selskab har selskaberne adgang til beskatning efter reglerne i § 15 b, stk. 1 og 2, når såvel det indskydende selskab som det modtagende selskab er omfattet af begrebet selskab i en medlemsstat i artikel 3 i direktiv 90/434/EØF. Det er en betingelse for anvendelsen, at der er opnået tilladelse hertil fra Ligningsrådet. Ligningsrådet kan fastsætte særlige vilkår for tilladelsen.

Stk. 2-3. - - -

Skriftlig fremsættelse (22. oktober 1997)

Skatteministeren (Carsten Koch):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af aktieafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og fusionsskatteloven. (Lettelse af strukturtilpasninger samt aktieafgift af anpartar og konvertible obligationer).

(Lovforslag nr. L 35).

Aktieafgiftsloven

Forslaget om ændring af aktieafgiftsloven indeholder tre dele:

1. Afgiftsfritagelse for aktier m.v., der overdrages og ombyttes i forbindelse med fusion, spaltning, tilførsel af aktiver og ombytning af aktier m.v.
2. Afgiftsfritagelse for aktier m.v. i boligaktieselskaber m.v.
3. Udvidelse af afgiftspligten til konvertible obligationer og anpartar i anpartsselskaber.

Efter fusionsskattelovens regler er der mulighed for, at strukturrationaliseringer i form af fusion, spaltning og tilførsel af aktiver kan gennemføres, uden at strukturomlægningen udløser beskatning. Tilsvarende gælder for ombytning af aktier efter aktieavancebeskatningsloven. Reglerne har delvist deres baggrund i EU's direktiv om en fælles beskatningsordning ved fusion, spaltning, tilførsel af aktiver og ombytning af aktier (direktiv 90/434/EØF af 23. juli 1990), hvis implementering i 1992 medførte en udvidelse af adgangen til at foretage skattefrie omstruktureringer. Baggrunden for direktivet var bl.a. et ønske om at sikre, at virksomhederne kan tilpasse sig vilkårene i det fælles marked, øge deres produktivitet og styrke deres konkurrencemæssige stilling internationalt.

Ifølge aktieafgiftsloven er der kun afgiftsfritagelse for beholdninger af aktier m.v., der overdrages ved fusioner og omdannelser af selskaber. Der skal således betales afgift af de beholdninger af aktier m.v., der overdrages i for-

bindelse med spaltninger og tilførsel af aktiver. Desuden skal deltagerne i selskaber m.v. betale afgift af de aktier, der ombyttes i forbindelse med fusion, spaltning og ombytning af aktier.

Med henblik på yderligere at lette ovennævnte strukturrationaliseringer foreslås en modernisering af aktieafgiftsloven, således at aktier m.v., der overdrages og ombyttes i forbindelse med fusion, spaltning, tilførsel af aktiver og ombytning af aktier, fritages for afgift. Fritagelsen foreslås at omfatte såvel skattefrie strukturrationaliseringer som strukturrationaliseringer, der kunne gennemføres skattefrit, men vælges at blive gennemført som skattepligtige transaktioner.

Aktier m.v. i boligaktieselskaber m.v. omfattes af § 8 i lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber er kendetegnet ved, at der til aktien m.v. er knyttet en brugsret til en beboelseslejlighed i selskabets ejendom. Ved at fritage disse aktier m.v. opnås der en afgiftsmæssig ligestilling med andelsbeviser i andelsboligforeninger.

Konvertible obligationer er obligationer udstedt af et aktie- eller anpartsselskab, hvor obligationsejeren har ret til at ombytte obligationen med aktier eller anpartar i selskabet på nærmere fastsatte vilkår. En konvertibel obligation indeholder således både en pengefordring og en ret til at tegne aktier og er i aktieavancebeskatningsloven ligestillet med aktier. De konvertible obligationer bør derfor også være omfattet af aktieafgiftsloven, der lægger afgift på tegningsretter m.v.

Den gældende undtagelse for anpartar medfører bl.a., at det ved salg af unoterede aktier i et aktieselskab er muligt at undgå aktieafgiften ved at omdanne aktieselskabet til et anpartsselskab, før salget foretages, for derefter at omdanne til et aktieselskab igen. Omkostningen ved at omdanne til et anpartsselskab kan i mange tilfælde være relativt lille i forhold til aktie-

afgiften. Herudover anvendes afgiftsfritagelsen for anparter til at omgå stempelafgift ved salg af ejendomme ved at »indkapsle« en ejendom i et anpartsselskab, således at det er anparterne, der sælges, og ikke ejendommen. Forslaget vil fjerne disse omgåelsesmuligheder.

Forslaget skønnes ikke at medføre nævneværdige administrative konsekvenser.

Der foreligger ikke oplysninger om aktieafgiftsprovenuetts sammensætning på kilder, således at der ikke er holddepunkter for et skøn over forslagens provenubevægelser. Gennemførelse af de foreslåede afgiftsfritagelser for beholdninger af aktier m.v., der overdrages som led i spaltning af selskaber og af fritagelsen af ombytningen af aktionærernes aktier i forbindelse med fusioner, spaltning m.v., vil medføre et provenutab. På den anden side vil den foreslåede udvidelse af afgiftspligten til også at omfatte handel med anparter og konvertible obligationer indebære et merprovenu.

Samlet skønnes det med stor usikkerhed, at der kan blive tale om et nettoprovenutab på måske 25 mill. kr. årligt fra og med finansåret 1998.

Forslaget medfører en økonomisk lettelse af de strukturrationaliseringer, der er forbundet med fusion, spaltning, tilførsel af aktiver og ombytning af aktier, hvilket vil have positive konsekvenser for erhvervslivet.

Den foreslåede udvidelse af afgiftspligten til anparter i anpartsselskaber og konvertible obligationer medfører en forøgelse af omkostningen ved at handle med de nævnte værdipapirer. Ændringen antages dog ikke at påvirke omsætningen af de pågældende værdipapirer væsentligt.

Aktieavancebeskatningsloven

Forslaget går ud på at harmonisere og forenkle reglerne om aktieombytning i aktieavancebeskatningsloven.

Tilladelse til succession ved aktieombytning kan efter de gældende regler meddeles i 2 situationer.

1. Det erhvervende selskab opnår ved aktieombytningen besiddelse af flertallet af stemmerne i det erhvervede selskab, og såvel det erhvervende som det erhvervede selskab er selskaber i lande inden for EU (herunder Danmark). Disse regler er fastlagt i EU's fusionsdirektiv.
2. Det erhvervende selskab er efter aktieom-

bytningen i besiddelse af hele aktiekapitalen i det erhvervede selskab. Der er i denne forbindelse ingen geografiske begrænsninger.

Reglerne foreslås for det første ændret således, at de geografiske begrænsninger i den første situation fjernes. Dette vil betyde, at der vil kunne gives tilladelse til succession ved ombytning af aktier, når det erhvervende selskab ved ombytningen opnår at besidde flertallet af stemmerne i det erhvervede selskab, uanset hvor det erhvervende og det erhvervede selskab er hjemmehørende. Hermed sidestilles aktier i selskaber i lande uden for EU fuldt ud med aktier i selskaber i lande inden for EU (herunder Danmark). Ændringen vil forenkle erhvervslivets strukturtilpasninger.

For det andet indeholder lovforslaget et forslag om at harmonisere opgørelsen af den konstante udligningssum i de ovenfor nævnte tilfælde. Det foreslås, at den i alle tilfælde skal opgøres som 10 pct. af aktiernes pålydende (eller bogførte) værdi. Dette svarer til, hvad der er foreskrevet i EU's fusionsdirektiv.

Forslaget skønnes at medføre et årligt merarbejde i Told Skat på 1 - 2 årsværk og et tilsvarende merarbejde i kommunerne som følge af en stigning i antallet af godkendelsessager. Herudover skønnes forslaget ikke at medføre nævneværdige administrative konsekvenser.

Forslagets udvidede adgang til anvendelse af succession vil medføre en udskydelse af beskattningen, og ved ombytning indenfor de første 3 års ejertid vil forslaget for personlige aktionærer kunne indebære en lempeligere aktieindkomstbeskatning og for selskabsaktionærer eventuelt bortfald af beskattningen. Der foreligger ikke statistiske oplysninger, der gør det muligt at skønne over provenutabet, men det vurderes at være af begrænset størrelse, muligvis i størrelsesordenen 10 mill. kr. årligt.

Forslaget medfører forøgede muligheder for aktieombytning med succession, når der er involveret selskaber uden for EU. Dette medfører en forbedring af mulighederne for opbygning og justering af koncernstrukturer. Forslaget må dermed antages at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Ved forslaget udvides anvendelsesområdet for de regler om aktieombytning, som indførtes for at inkorporere fusionsdirektivet i dansk ret, således at reglerne også kommer til at omfatte aktier i selskaber i tredjelande. En sådan udvidelse er ikke i strid med fusionsdirektivet.

Fusionskatteloven

Det foreslås at indføre hjemmel til skattefri spaltning af investeringsforeninger.

Med lov nr. 476 af 10. juni 1997 om investeringsforeninger og specialforeninger blev det lovfæstet, at sådanne foreninger kan anvende aktieselskabslovens regler om fusion og spaltning. Investeringsforeningsrådet har i forbindelse hermed udtrykt ønske om, at der også skabes hjemmel til, at investeringsforeninger kan anvende fusionskattelovens regler om spaltning, således at spaltninger kan gennemføres med skattemæssig succession.

En imødekommelse af Investeringsforeningsrådets ønske foreslås gennemført ved i

fusionskatteloven at indsætte en bestemmelse om, at Ligningsrådet kan tillade, at fusionskattelovens regler bringes i anvendelse ved spaltning af investeringsforeninger. Der vil kunne fastsættes særlige vilkår for tilladelsen. Bestemmelsen svarer til lovens § 14, stk. 2, om tilladelse til skattefri fusion af investeringsforeninger.

Lovforslaget skønnes ikke at have nævneværdige administrative og provenumæssige konsekvenser. Lovforslaget vil lette fremtidige omdannelser af investeringsforeninger.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne i lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.